

Basın Bülteni

6 Temmuz 2018

TS/Kİ-BÜL/18-55

TÜSİAD
AVRUPA İŞ DÜNYASI
KONFEDERASYONU
BUSINESSEUROPE
ÜYESİDİR

TÜSİAD - KOÇ ÜNİVERSİTESİ EKONOMİK ARAŞTIRMA FORUMU (EAF) “MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE TAKİP RAPORU”NU TANITTI

Toplantıda sunulan raporda 2012-2017 yılları arasında Merkezi Yönetim Bütçesi’nde gözlemlenen eğilimler inceleniyor ve 2018 yılı bütçesine ilişkin analizler sunuluyor. Etkinlikte raporun yanı sıra seçim sonrası dönemde izlenmesi gereken maliye politikaları tartışıldı.

TÜSİAD ve Koç Üniversitesi ortaklığı ile oluşturulan **TÜSİAD – Koç Üniversitesi Ekonomik Araştırma Forumu (EAF)** tarafından düzenlenen “**Merkezi Yönetim Bütçe Takip Raporu**” tanıtım toplantısı **6 Temmuz 2018 tarihinde, TÜSİAD Genel Merkezi’nde** gerçekleşti.

Toplantının açılış konuşması **TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Sekreteri Bahadır Kaleağası** tarafından yapıldı.

Bilkent ve Ankara Üniversitesi Öğretim Görevlisi Ferhat Emil tarafından hazırlanan ve sunulan raporda, 2012-2017 yılları arasında Merkezi Yönetim Bütçesi’nde gözlemlenen eğilimler incelenmekte, 2018 yılı bütçesine ilişkin analizler sunulmaktadır.

Rapor tanıtımının ardından “**Yeni Hükümet Döneminde Nasıl Bir Bütçe?**” konulu bir panel düzenlendi. **TÜSİAD Başekonomisti Dr. Zümrüt İmamoğlu** moderatörlüğünde gerçekleşecek panelde **Kadir Has Üniversitesi Öğretim Görevlisi Dr. Mahfi Eğilmez, Ankara Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hakkı Hakan Yılmaz, Ankara Üniversitesi ile Bilkent ve Ankara Üniversitesi Öğretim Görevlisi Ferhat Emil** konuyla ilgili görüşlerini paylaştı.

“Merkezi Yönetim Bütçe Takip Raporu” Özet Bulgular

Merkezi Yönetim Bütçesi Takip Raporu vatandaşlardan toplanan vergilerle yapılan kamu harcamalarının sadece Parlamento tarafından değil vatandaşlar ve Sivil Toplum Örgütleri tarafından da izlenmesini ve denetlenmesini sağlamak ve bu konularda farkındalık yaratmak amacı ile yayımlanmaktadır.

Rapor esas olarak üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm Rapor boyunca kullanılacak bütçe terimlerinin açıklanmasına yöneliktir. Böylece Rapor’un konunun yabancıları olanlar tarafından anlaşılması ve değerlendirilmesi, güç ve karmaşık gibi gözükken bütçe takibinin olabildiğince kolaylaştırılması amaçlanmıştır. İkinci bölüm 2012-2017 yılları arasında Merkezi Yönetim Bütçesi’nde gözlemlenen eğilimler ve maliye politikalarına ayrılmıştır. Bu bölümde harcamalar ve gelirler ile kamu borçlanması ayrıntılı bir analize tabi tutularak maliye politikalarının ileriye yönelik olarak taşıyabileceği olası riskler değerlendirilmeye çalışılmıştır. Yine bu bölümde kamu yatırım stokunun sektörel ve bütçesel ayrımlar ve tamamlanma süreleri açısından özet bir değerlendirmesi yer almaktadır. Ayrıca vergi harcamalarının amacı ve yıllar itibarıyla gelişiminin ve dağılımının değerlendirilmesi de bu bölümde ele alınmıştır. Üçüncü bölüm ise 2018 Mali Yılı Bütçesi ile ilgili değerlendirmeleri kapsamaktadır.

İstanbul

Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel

Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.

2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin

Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris

33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin

European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. China
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@european-chamber.com.cn

www.tusiad.org

Basın Bülteni

Raporda temel olarak üzerinde durulan noktalar:

- 2012-2017 yılları arasında mali disiplin açısından iki dönemi ayırt etmek gerekmektedir. Birinci dönem 2012-2015 döneminde bütçede mali disiplinin tesis edildiği bir ancak 2016-2017 yıllarında ise belirgin bir mali gevşemenin başladığı dönemlerdir.
- Genişlemeci politikaların bütçe açıklarından çok nakit yönetim aracı olması gereken nakit dengesi üzerinden gerçekleştirilmeye başladığı dikkati çekmektedir.
- Son iki yılda harcamalardaki ortalama artış gelirlerdeki ortalama artışın biraz daha üzerindedir. Bütçe gelirlerinde son iki yılda harcama oranı %16 artarak gelirlerdeki ortalama artış oranının (%14) 2 puan üzerinde kalmış bunun sonucu olarak bütçe açığı %1,5 olarak gerçekleşerek 2012'deki seviyesine ulaşmıştır.

Gelir Politikaları:

- KDV indirimleri, yeniden yapılandırma kolaylıkları gibi uygulamalar ve her dönem değişen vergi uygulamalarının da etkisi ile ekonomik büyümenin sağlıklı ve üretken bir vergi tahsilatına imkan vermediği değerlendirilmektedir.
- Vergi tahakkuk ve tahsilatları arasındaki farklar son beş yılda artmaya başlamış olup, bu özellikle yurtiçi KDV tahsilatında kendisini göstermektedir.
- Yurtdışı muamelelerden alınan vergiler vergi sisteminin en istikrarlı vergisi olma özelliğini göstermekte ve ironik olarak kendisi bir risk unsuru olan dış açık arttıkça vergi tahsilatı da artmaktadır.
- Toplanan vergi gelirlerinin ortalama %67'si dolaylı vergiler olup bu oran vergi adaleti açısından olumsuz bir duruma işaret etmektedir. Gelişmiş ülkelerde bu durumun tersi söz konusudur. Dolaysız vergi tahsilatında da yükün çok büyük bölümü ücretlilerin üzerinde kalmaktadır. Bu nedenle kalıcı ve eşitlikçi bir vergi reformuna ihtiyaç vardır.

Harcama politikalarında eğilimler:

- Bütçe harcamalarında mali katılık söz konusudur. Harcamaların en az % 75'inin üzerinde yapısal, siyasal ve sosyal nedenlerle fazla değişiklik yapma imkânının bulunmadığı tahmin edilmektedir.
- Bu katılık kırılmadıkça ya da bunu finanse edecek bir vergi reformu yapılmadıkça, kamu yatırımlarını, istihdamı ve teknolojik gelişmeyi teşvik edici yeni politikaların uygulanması esnekliği kalmamaktadır.
- Kamunun yatırım stoku 2017 yılı itibarıyla 3240 adet projeden oluşmaktadır. Bunların ortalama tamamlama süresi 4,4 yıldır. Bu projelerin güncellenmiş fiyatlarla değeri 208 milyar dolar olup, 2018 yılında kamu sektörü toplam olarak 23 milyar dolar civarında yatırım harcaması yapacaktır. Yatırımların ağırlığı Ulaştırma sektöründe olup Eğitim sektörü ikinci sırada gelmektedir.
- Bu yıl Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) projeleri kapsamında doğan yükümlülükleri ödemek üzere; şehir hastaneleri için iki kalemde toplam 2,6 Milyar TL, Karayolları Köprü Geçiş ücretleri için 3,5 Milyar TL ve Kredi Garanti Fonu ödemeleri için de 3 milyar TL olmak üzere yaklaşık 9 milyar TL ödenek ayrılmıştır. KÖİ Projelerine ilişkin garantilerin şeffaf bir şekilde kamuoyu ile paylaşılması buradan bütçeye ileriki dönemlerde gelecek yüklerin daha etkin bir şekilde izlenmesini ve değerlendirilmesini sağlayacaktır.

İstanbul

Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel

Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.

2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin

Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris

33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin

European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqlao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. China
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@europeananchamber.com.cn

www.tusiad.org